ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ

Τεύχος 184, Ιούνιος 2011

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Από την έναρξη της οικονομικής κρίσης και μέχρι σήμερα, δύο χρόνια μετά, η κρίση έχει μετεξελιχθεί διεθνώς σε κρίση της πραγματικής οικονομίας (οικονομική κρίση και ύφεση) και εξελίσσεται σε κρίση ανεργίας, καθώς στα κράτη μέλη της ΕΕ-27 η απασχόληση έχει υποστεί σοβαρό πλήγμα. Παρόλο που η απώλεια θέσεων εργασίας στην ΕΕ-27 φαίνεται να περιορίζεται τα δύο τελευταία τρίμηνα του 2010 σε σχέση με το 2009, εν τούτοις η συσσωρευτική απώλεια, κατά μέσο όρο των τριμήνων, των 5 εκατομμυρίων θέσεων εργασίας στην διάρκεια της οικονομικής κρίσης σε συνδυασμό με την συσσωρευτική αύξηση των ανέργων κατά 6 εκατομμύρια δεν φαίνεται ότι θα μπορέσει να αναπληρωθεί τα επόμενα χρόνια. Μεγάλο πλήγμα δέχτηκε η απασχόληση σε Ιρλανδία, Ισπανία, Ελλάδα και Πορτογαλία, καθώς οι ρυθμοί μεταβολής είναι εντονότεροι από ότι σε άλλα κράτη και από τον μέσο όρο της ΕΕ-27. Η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ σε αυτό το τεύχος, δημοσιεύει άρθρο σχετικά με την απασχόληση στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση των 27, καθώς επίσης και άρθρο με την διακήρυξη του Συνεδρίου της Συνομοσπονδίας Ευρωπαϊκών Συνδικάτων. Επίσης, δημοσιεύει την Έκθεση Συμπερασμάτων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την Ελλάδα. Επιπλέον, δημοσιεύονται οι δραστηριότητες του ΙΝΕ το τελευταίο διάστημα.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ • ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΓΣΕΕ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Γιάννης Παναγόπουλος
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Σάββας Ρομπόλης, Γιάννης Κουζής, Πέτρος Λινάρδος - Ρυλμόν, Βασίλης Παπαδόγαμβρος
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Σάββας Ρομπόλης
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ: Γ. Κολλιάς, Δ. Κατσορίδας
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ιουλιανού 24 Αθήνα, Τηλ: 210 8202247, Fax: 210 8202202
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ: www.inegsee.gr • **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:** vpetrak@inegsee.gr
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΚΑΜΠΥΛΗ, Αντιγόνης 60, Τηλ: 210 5156820, Fax: 210 5156811

Η ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ & ΤΗΝ ΕΕ-27

του Γιώργου Κρητικίδη

Αντί Εισαγωγής

Από την έναρξη της οικονομικής κρίσης και μέχρι σήμερα, δύο χρόνια μετά, η κρίση έχει μετεξελιχθεί διεθνώς σε κρίση της πραγματικής οικονομίας (οικονομική κρίση και ύφεση) και εξελίσσεται σε κρίση ανεργίας, καθώς στα κράτη μέλη της ΕΕ-27 η απασχόληση έχει υποστεί σοβαρό πλήγμα. Παρόλο που η απώλεια θέσεων εργασίας στην ΕΕ-27 φαίνεται να περιορίζεται τα δύο τελευταία τρίμηνα του 2010 σε σχέση με το 2009, εν τούτοις η συσσωρευτική απώλεια κατά μέσο όρο των τριμήνων των 5 εκατομμυρίων θέσεων εργασίας στην διάρκεια της οικονομικής κρίσης σε συνδυασμό με την συσσωρευτική αύξηση των ανέργων κατά 6 εκατομμύρια, δεν φαίνεται ότι θα μπορέσει να αναπληρωθεί τα επόμενα χρόνια.

Μεγάλο πλήγμα δέχτηκε η απασχόληση σε Ιρλανδία, Ισπανία, Ελλάδα και Πορτογαλία καθώς οι ρυθμοί μεταβολής είναι εντονότεροι από ότι σε άλλα κράτη και από τον μέσο της ΕΕ-27.

Από την οικονομική κρίση έχει πληγεί κυρίως η απασχόληση των ανδρών αλλά και η μείωση της απασχόλησης των νέων ανδρών και γυναικών έγινε με εκρηκτικούς ρυθμούς.

Οι θέσεις πλήρους απασχόλησης είναι αυτές που πλήττονται κυρίως από την οικονομική κρίση καθώς στην διάρκειά της αυξήθηκαν οι θέσεις εργασίας με μερική απασχόληση.

Η μερική απασχόληση συνεχίζει να είναι «προνομιακός χώρος» της γυναικείας απασχόλησης καθώς αναλογούν στα 3/4 όσων εργάζονται με αυτή την μορφή απασχόλησης, ενδυναμώνοντας τις αντιλήψεις και τις προσεγγίσεις που θεωρούν το εισόδημα της γυναικείας απασχόλησης ως συμπληρωματικό του οικογενειακού εισοδήματος. Επίσης, με την μείωση του χρόνου εργασίας και των αποδοχών οδηγούμαστε σε ανακατανομή εισοδημάτων και θέσεων εργασίας σε περισσότερους εργαζομένους και ανέργους και όχι στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Οι πολιτικές προώθησης της απασχόλησης με την ευελιξία της αγοράς εργασίας και των ευέλικτων μορφών απασχόλησης δεν φαίνεται να αποδίδουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα, ενώ περισσότερο περιπλέκουν, παρά ρυθμίζουν τη λειτουργία της αγοράς εργασίας. Οι νέες θέσεις εργασίας δεν δημιουργούνται τόσο από τις πολιτικές απασχόλησης και την ευελιξία των εργασιακών σχέσεων όσο από την επενδυτική και αναπτυξιακή πολιτική.

1. Οι μεταβολές στην συνολική απασχόληση

Στη διάρκεια των δύο ετών της οικονομικής κρίσης η απασχόληση τόσο στην Ελλάδα, όσο και στις χώρες της ΕΕ-27 μειώθηκε σημαντικά.

Από το πρώτο κιόλας τρίμηνο του 2009 η απασχόληση, σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008, αρχίζει να μειώνεται έχοντας αυξητικές τάσεις, με αποκορύφωμα το τρίτο τρίμηνο του 2009 όπου στην ΕΕ-27 χάθηκαν συνολικά 5.146.000 θέσεις εργασίας. Η απασχόληση συνέχισε να μειώνεται με μικρότερη όμως ένταση και κατά τα επόμενα δύο τελευταία τρίμηνα του 2010 σε σχέση με τα αντίστοιχα τρίμηνα του 2009. Εξαίρεση αποτελεί το Βέλγιο όπου η απασχόληση έχει αρνητικούς ρυθμούς στην διάρκεια μόνο του πρώτου έτους της οικονομικής κρίσης, ενώ στην χώρα μας ο ρυθμός μείωσης της απασχόλησης όχι μόνο δεν μειώθηκε αλλά γίνεται εντονότερος στα τελευταία τρίμηνα του 2010.

Πίνακας 1:Τριμηνιαίες μεταβολές της απασχόλησης σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, (σε χιλ.)

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΕΤΗΣΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ 2009 - 2010				ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ 2008 - 2009			
	2010/09Q4	2010/09Q3	2010/09Q2	2010/09Q1	2009/08Q4	2009/08Q3	2009/08Q2	2009/08Q1
European Union (27)	-225,3	-448,6	-1.480,9	-3.299,3	-4.495,7	-5.146,0	-3.575,6	-2.224,8
European Union (25 countries)	-103,0	-228,3	-1.359,8	-2.943,6	-4.093,2	-4.908,6	-3.391,7	-2.117,8
Euro area (17 countries)	-567,2	-624,7	-1.293,3	-1.891,2	-2.850,2	-3.744,8	-2.408,2	-1.703,3
Euro area (15 countries)	-589,3	-573,0	-1.193,5	-1.725,4	-2.641,8	-3.576,2	-2.318,0	-1.658,0
Euro area (12 countries)	-574,0	-549,4	-1.190,2	-1.735,5	-2.623,0	-3.551,5	-2.308,7	-1.649,5
Belgium	99,9	73,1	47,1	52,0	-0,9	-49,7	-18,6	-31,5
Germany	-235,0	211,0	-42,8	-168,7	-21,2	-659,6	173,6	175,3
Ireland	-51,4	-62,0	-69,3	-110,4	-170,6	-202,8	-180,1	-183,7
Greece	**-177,8**	**-137,2**	**-104,9**	**-60,2**	**-76,8**	**-49,7**	**-50,6**	**-25,8**
Spain	-237,7	-323,4	-468,1	-696,6	-1.210,9	-1.476,1	-1.480,1	-1.311,5
France	182,9	106,2	-30,8	-77,3	-357,6	-291,8	-148,7	-118,6
Italy	13,5	-221,6	-194,7	-207,8	-427,5	-507,4	-379,6	-204,3
Portugal	-74,7	-53,9	-84,6	-90,4	-152,8	-178,3	-151,9	-91,9

Πηγή: Eurostat
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Συνολικά, οι απασχολούμενοι στην ΕΕ-27 μειώθηκαν στην διάρκεια της οικονομικής κρίσης, μεταξύ του τέταρτου τριμήνου των ετών 2008 και 2010, κατά 4.721.000 άτομα και ποσοστό 2,1% ενώ η αντίστοιχη μείωση στην χώρα μας ανήλθε σε 254.600

άτομα και σε ποσοστό 5,6%, δηλαδή σε υπερδιπλάσιο ποσοστό έναντι του μέσου της ΕΕ-27.

Με εξαίρεση το Βέλγιο όπου η απασχόληση την ίδια χρονική περίοδο αυξήθηκε ποσοστιαία κατά 2,2%, οι χώρες της Νότιας Ευρώπης ακολουθούν τις συνολικότερες εξελίξεις της απασχόλησης, με την Ελλάδα, την Ισπανία, την Πορτογαλία και την Ιρλανδία να έχουν τις μεγαλύτερες ποσοστιαίες μειώσεις, ενώ Ιταλία και Γαλλία οι μειώσεις να είναι μικρότερης έντασης. Οι ποσοστιαίες μεταβολές στην διάρκεια των δύο ετών της οικονομικής κρίσης σε όλα τα τρίμηνα σε Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία και Ιρλανδία είναι κατά πολύ μεγαλύτερες από τις μέσες ποσοστιαίες μεταβολές στην ΕΕ-27.

Πίνακας 2: Τριμηνιαίες μεταβολές της απασχόλησης σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ (σε χιλ.)				ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ			
2008 - 2010	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1
European Union (27)	-4.721,0	-5.594,6	-5.056,5	-5.524,1	-2,1	-2,5	-2,3	-2,5
European Union (25 countries)	-4.196,2	-5.136,9	-4.751,5	-5.061,4	-2,0	-2,4	-2,3	-2,4
Euro area (17 countries)	-3.417,4	-4.369,5	-3.701,5	-3.594,5	-2,4	-3,0	-2,6	-2,5
Euro area (15 countries)	-3.231,1	-4.149,2	-3.511,5	-3.383,4	-2,3	-2,9	-2,5	-2,4
Euro area (12 countries)	-3.197,0	-4.100,9	-3.498,9	-3.385,0	-2,3	-2,9	-2,5	-2,4
Belgium	99,0	23,4	28,5	20,5	2,2	0,5	0,6	0,5
Germany	-256,2	-448,6	130,8	6,6	-0,7	-1,1	0,3	0,0
Ireland	-222,0	-264,8	-249,4	-294,1	-10,9	-12,5	-11,8	-13,8
Greece	**-254,6**	**-186,9**	**-155,5**	**-86,0**	**-5,6**	**-4,1**	**-3,4**	**-1,9**
Spain	-1.448,6	-1.799,5	-1.948,2	-2.008,1	-7,3	-8,8	-9,5	-9,8
France	-174,7	-185,6	-179,5	-195,9	-0,7	-0,7	-0,7	-0,8
Italy	-414,0	-729,0	-574,3	-412,1	-1,8	-3,1	-2,4	-1,8
Portugal	-227,5	-232,2	-236,5	-182,3	-4,4	-4,5	-4,5	-3,5

Πηγή: Eurostat
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 3: Τριμηνιαίες μεταβολές των απασχολούμενων κατά φύλο σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ (σε χιλ.)				ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΑΝΔΡΩΝ (σε χιλ.)			
2008 - 2010	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1
European Union (27)	-1.289,5	-1.385,5	-795,0	-872,9	-3.431,7	-4.209,0	-4.261,6	-4.651,2
European Union (25 countries)	-1.056,3	-1.156,2	-656,0	-646,2	-3.139,9	-3.980,7	-4.095,4	-4.415,1
Euro area (17 countries)	-778,2	-1.008,5	-531,0	-460,2	-2.639,3	-3.361,0	-3.170,5	-3.134,3
Euro area (15 countries)	-710,6	-924,9	-471,6	-403,2	-2.520,5	-3.224,3	-3.040,0	-2.980,2
Euro area (12 countries)	-700,6	-908,3	-473,1	-412,8	-2.496,4	-3.192,6	-3.025,7	-2.972,2
Belgium	90,9	23,3	22,4	46,4	8,1	0,2	6,0	-25,9
Germany	-102,1	-83,7	211,4	118,3	-154,1	-364,9	-80,6	-111,6
Ireland	-54,8	-72,1	-58,6	-70,7	-167,1	-192,7	-190,8	-223,5
Greece	**-61,4**	**-28,3**	**-11,4**	**12,2**	**-193,1**	**-158,6**	**-144,2**	**-98,1**
Spain	-317,7	-416,8	-422,9	-324,2	-1.130,9	-1.382,7	-1.525,5	-1.684,0
France	-49,1	-13,8	-0,6	-11,2	-125,6	-171,8	-178,9	-184,7
Italy	-41,1	-168,2	-90,2	-111,7	-372,9	-560,8	-484,1	-300,4
Portugal	-81,1	-83,5	-68,0	-35,8	-146,5	-148,7	-168,5	-146,6

Πηγή: Eurostat
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Οι θέσεις εργασίας που χάθηκαν σε όλο αυτό το διάστημα της κρίσης, προέρχονται πάνω από τα 3/4 από την μείωση της απασχόλησης των ανδρών, ενώ και οι ποσοστιαίες μεταβολές τους είναι σαφώς εντονότερες σε σχέση με αυτές των γυναικών. Ειδικότερα στην διάρκεια των δύο πρώτων τριμήνων της οικονομικής κρίσης, στους άνδρες αναλογούν οι οκτώ στις δέκα θέσεις εργασίας που χάθηκαν.

Την ίδια περίοδο, οι μεταβολές στην μερική απασχόληση είναι αντίθετες από αυτές της συνολικής απασχόλησης, καθώς οι μερικώς απασχολούμενοι αυξάνονται σε όλα τα τρίμηνα, τόσο σε άνδρες όσο και σε γυναίκες, με εξαίρεση την Ισπανία και την Πορτογαλία όπου μειώνονται οι γυναίκες που απασχολούνται με μερική απασχόληση.

Πίνακας 4: Τριμηνιαίες μεταβολές των μερικώς απασχολούμενων σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ (σε χιλ.)				ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ (%)			
2008 - 2010	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1
European Union (27)	1.195,3	1.268,4	1.341,7	865,1	2,9	3,2	3,3	2,1
European Union (25 countries)	1.136,0	1.217,6	1.179,3	816,8	2,9	3,1	3,0	2,1
Euro area (17 countries)	729,2	663,1	703,2	499,5	2,6	2,4	2,5	1,8
Euro area (15 countries)	693,6	629,9	637,1	465,2	2,5	2,3	2,3	1,7
Euro area (12 countries)	669,7	599,9	608,3	436,4	2,4	2,2	2,2	1,6
Belgium	98,5	42,1	88,4	63,8	9,7	4,2	8,9	6,3
Germany	76,1	86,2	108,6	39,1	0,8	0,9	1,1	0,4
Ireland	34,4	23,7	20,6	15,8	8,9	6,1	5,3	4,1
Greece	**20,5**	**30,4**	**32,0**	**22,0**	**7,9**	**12,2**	**12,8**	**8,4**
Spain	-4,5	48,0	49,4	1,8	-0,2	2,1	2,0	0,1
France	212,1	212,4	187,0	125,7	4,9	4,9	4,2	2,8
Italy	214,3	34,7	7,2	105,1	6,5	1,0	0,2	3,2
Portugal	-32,3	-59,2	-43,8	-32,2	-5,4	-9,6	-6,9	-5,1

Πηγή: Eurostat
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Συνολικά, οι θέσεις εργασίας μερικής απασχόλησης, που στην διάρκεια της οικονομικής κρίσης δημιουργήθηκαν στην ΕΕ-27, μεταξύ του τέταρτου τριμήνου των ετών 2008 και 2010, ανέρχονται σε 1.195.300 και ποσοστό 2,9%, ενώ η αντίστοιχη αύξηση στην χώρα μας ανήλθε σε 20.500 θέσεις εργασίας μερικής απασχόλησης και ποσοστό 7,9%.

Οι μεταβολές που επήλθαν στη μερική απασχόληση στην ΕΕ-27 κατά τα δύο πρώτα τρίμηνα, οφείλονται σε μεγάλο βαθμό (55%) σε μεταβολές κυρίως των γυναικών, ενώ στα τελευταία τρίμηνα στις μεταβολές των ανδρών (κατά τα 2/3 και τα 3/4 αντίστοιχα σε Γ΄ και Δ΄ τρίμηνο). Η συμμετοχή της μεταβολής των ανδρών, που εργάζονται πλέον με μερική απασχόληση, στις μεταβολές που επήλθαν στην συνολική απασχόληση των μερικώς απασχολούμενων στις χώρες της νότιας Ευρώπης εξαιρούμενης της Ιταλίας, στην Ιρλανδία, και την Γερμανία είναι πολύ μεγαλύτερες, καθώς σε ορισμένες αυξήθηκε μόνο η μερική απασχόληση των ανδρών και μειώθηκε η απασχόληση των γυναικών.

Ο ρυθμός μεταβολής των ανδρών που εργάζονται πλέον με μερική απασχόληση είναι τριπλάσιος σε σχέση με τον μέσο όρο μεταβολής στην ΕΕ-27 και στο τελευταίο τρίμηνο του 2010 πλησίασε το 10,0%.

Αποτέλεσμα των εν λόγω μεταβολών είναι το μέσο ποσοστό της μερικής απασχόλησης στην ΕΕ-27 να αυξηθεί, την περίοδο της οικονομικής κρίσης από το 2008 στο 2010 (κατά μία ποσοστιαία μονάδαστους άνδρες και κατά 0,7 ποσοστιαίες μονάδες στις γυναίκες).

Κατά κύριο λόγο με μερική απασχόληση εξακολουθούν να εργάζονται κυρίως γυναίκες, καθώς στην ΕΕ-27 αναλογούν στα 3/4 όσων εργάζονται με αυτή τη μορφή απασχόλησης και σε μικρότερη αναλογία στην Ελλάδα και την Πορτογαλία.

Πίνακας 5: Τριμηνιαίες μεταβολές των μερικώς απασχολούμενων κατά φύλο σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ (σε χιλ.)				ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΑΝΔΡΩΝ (σε χιλ.)			
2008 - 2010	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1
European Union (27)	277,3	426,3	729,5	461,4	918,0	842,1	612,1	403,7
European Union (25 countries)	277,0	433,8	677,4	460,7	859,0	784,0	501,9	356,1
Euro area (17 countries)	93,0	131,9	404,0	305,7	636,2	531,1	299,2	193,8
Euro area (15 countries)	74,2	118,1	369,5	291,9	619,4	511,9	267,7	173,3
Euro area (12 countries)	61,6	105,1	350,7	271,4	608,1	494,8	257,6	164,9
Belgium	56,8	34,3	42,5	53,0	41,6	7,8	45,9	10,8
Germany	-67,8	-27,2	133,7	84,5	143,9	113,6	-25,1	-45,4
Ireland	6,0	2,6	-4,8	-7,3	28,4	21,1	25,5	23,1
Greece	**-6,4**	**5,8**	**13,4**	**11,9**	**26,9**	**24,5**	**18,7**	**10,1**
Spain	-73,6	-15,0	-24,2	-37,8	69,1	63,0	73,6	39,7
France	33,6	67,4	103,4	53,9	178,5	145,1	83,7	71,8
Italy	138,1	21,6	38,9	122,7	76,3	13,1	-31,8	-17,6
Portugal	-46,1	-63,2	-49,8	-45,6	13,8	3,9	5,9	13,4

Πηγή: Eurostat

Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 6: Τριμηνιαίες ποσοστιαίες μεταβολές των μερικώς απασχολούμενων κατά φύλο σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ				ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΑΝΔΡΩΝ			
2008 - 2010	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1
European Union (27)	0,9	1,4	2,4	1,5	9,6	8,8	6,3	4,2
European Union (25 countries)	0,9	1,4	2,2	1,5	9,5	8,7	5,4	3,9
Euro area (17 countries)	0,4	0,6	1,8	1,4	10,7	8,8	4,8	3,2
Euro area (15 countries)	0,3	0,5	1,7	1,3	10,5	8,6	4,3	2,8
Euro area (12 countries)	0,3	0,5	1,6	1,2	10,4	8,4	4,2	2,7
Belgium	6,9	4,3	5,2	6,6	21,6	4,0	25,4	5,1
Germany	-0,8	-0,3	1,7	1,1	7,6	5,7	-1,2	-2,3
Ireland	2,0	0,9	-1,6	-2,4	31,0	21,9	28,3	26,3
Greece	**-3,5**	**3,3**	**7,7**	**6,7**	**34,1**	**32,4**	**24,9**	**12,2**
Spain	-3,7	-0,8	-1,2	-1,9	14,0	13,1	14,9	8,0
France	0,9	1,9	2,9	1,5	23,0	18,8	10,5	9,0
Italy	5,3	0,8	1,5	4,8	10,9	1,8	-3,9	-2,4
Portugal	-11,5	-15,4	-11,8	-11,0	6,9	1,9	2,8	6,3

Πηγή: Eurostat
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 7: Ποσοστό μερικής απασχόλησης κατά φύλο και ποσοστιαία συμμετοχή της απασχόλησης των γυναικών Δ΄ τρίμηνο (2008, 2010)

ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ ΦΥΛΑ		ΓΥΝΑΙΚΕΣ		ΑΝΔΡΕΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ (%)	
2008 - 2010	2010 Q4	2008 Q4	2010 Q4	2008 Q4	2010 Q4	2008 Q4	2010 Q4	2008 Q4
European Union (27 countries)	19,3	18,3	31,9	31,2	8,8	7,8	75,0	76,5
European Union (25 countries)	19,9	19,0	33,2	32,6	8,8	7,8	75,7	77,2
Euro area (17 countries)	20,5	19,5	35,1	34,5	8,5	7,4	77,2	78,9
Euro area (15 countries)	20,8	19,8	35,7	35,2	8,6	7,5	77,3	78,9
Euro area (12 countries)	20,9	20,0	35,9	35,4	8,6	7,6	77,4	79,0
Belgium	24,5	22,8	42,5	41,6	9,4	7,8	79,0	81,1
Germany	25,9	25,6	45,0	45,1	9,6	8,9	80,0	81,3
Ireland	23,2	19,0	35,6	32,8	12,3	8,0	71,6	76,4
Greece	**6,5**	**5,7**	**10,1**	**10,1**	**4,1**	**2,9**	**62,3**	**69,7**
Spain	13,4	12,5	23,3	23,3	5,5	4,4	77,2	80,0
France	17,8	16,8	29,8	29,4	7,0	5,7	79,1	82,2
Italy	15,4	14,2	29,4	27,8	5,7	5,0	77,9	78,8
Portugal	11,5	11,6	15,4	16,8	8,1	7,2	72,1	72,3

Πηγή: Eurostat
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Κατά συνέπεια, στη διάρκεια των δύο πρώτων ετών της οικονομικής κρίσης το κυρίως πλήγμα στην απασχόληση, τόσο στην Ελλάδα αλλά και στις χώρες της ΕΕ-27, δέχεται η πλήρη απασχόληση, καθώς μειώνεται σε ποσοστό 3,5% σε όλα τα τρίμηνα, ενώ η μεγαλύτερη μείωση της πλήρους απασχόλησης σημειώθηκε στο τρίτο τρίμηνο του 2009 όπου η απασχόληση μειώθηκε κατά 5.685.700 άτομα και ποσοστιαία 3,1%.

Συνολικά, οι θέσεις πλήρους απασχόλησης που χάθηκαν στην ΕΕ-27 μεταξύ του τέταρτου τριμήνου των ετών 2008 και 2010 ανέρχονται σε 5.925.600 θέσεις και ποσοστό 3,3%, ενώ η αντίστοιχη μείωση στην χώρα μας ανήλθε σε 275.100 θέσεις εργασίας και ποσοστό 5,0%.

Χαρακτηριστικό των μεταβολών είναι ότι οι ποσοστιαίες μεταβολές της πλήρους απασχόλησης τον πρώτο χρόνο της οικονομικής κρίσης είναι εντονότερες από ότι το δεύτερο έτος, και κυρίως στα δύο τελευταία τρίμηνα σε όλες τις χώρες της ΕΕ-27. Εξαίρεση αποτελεί η χώρα μας καθώς στα δύο τελευταία τρίμηνα οι ποσοστιαίες μεταβολές είναι κατά πολύ εντονότερες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι ποσοστιαίες μεταβολές μεταξύ των τριμήνων στην χώρα μας στην διάρκεια της οικονομικής κρίσης 2008-2010 να είναι εντονότερες και να ακολουθούν αυξητική πορεία, σε αντίθεση με τον μέσο όρο στην ΕΕ-27 και τις άλλες χώρες όπου οι μεταβολές παραμένουν σχετικά σταθερές. Οι μεταβολές σε Ισπανία και Ιρλανδία είναι επίσης σημαντικές και πολύ εντονότερες σε σχέση με τα άλλα κράτη της ΕΕ-27, αλλά και στην Ελλάδα κατά τα δύο τελευταία τρίμηνα του 2010.

Πίνακας 8: Τριμηνιαίες μεταβολές των πλήρως απασχολούμενων σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ (σε χιλ.)				ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ (%)			
2008 - 2010	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1
European Union (27)	-5.925,6	-6.877,1	-6.417,6	-6.418,0	-3,3	-3,8	-3,5	-3,6
European Union (25 countries)	-5.341,5	-6.368,7	-5.950,1	-5.906,8	-3,2	-3,7	-3,5	-3,5
Euro area (17 countries)	-4.148,1	-5.034,8	-4.406,5	-4.094,8	-3,6	-4,3	-3,8	-3,5
Euro area (15 countries)	-3.926,0	-4.781,2	-4.150,3	-3.849,3	-3,5	-4,2	-3,7	-3,4
Euro area (12 countries)	-3.868,3	-4.702,9	-4.108,8	-3.822,1	-3,4	-4,1	-3,7	-3,4
Belgium	0,5	-18,7	-59,9	-43,3	0,0	-0,5	-1,8	-1,3
Germany	-332,3	-535,0	22,2	-32,5	-1,1	-1,8	0,1	-0,1
Ireland	-256,4	-288,5	-270,1	-309,9	-15,5	-16,7	-15,7	-17,8
Greece	**-275,1**	**-217,2**	**-187,6**	**-108,0**	**-6,4**	**-5,0**	**-4,3**	**-2,5**
Spain	-1.444,1	-1.847,7	-1.997,7	-2.010,0	-8,3	-10,3	-11,1	-11,2
France	-386,9	-397,9	-366,6	-321,5	-1,8	-1,8	-1,7	-1,5
Italy	-628,3	-763,7	-581,5	-517,1	-3,1	-3,8	-2,9	-2,6
Portugal	-195,2	-173,0	-192,7	-150,1	-4,3	-3,8	-4,2	-3,3

Πηγή: Eurostat
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Όπως και στις μεταβολές της συνολικής απασχόλησης έτσι και στις μεταβολές στην πλήρη απασχόληση, οι θέσεις εργασίας που χάθηκαν σε όλο αυτό το διάστημα της οικονομικής κρίσης προέρχονται πάνω από τα 3/4 από την μείωση της πλήρους απασχόλησης των ανδρών ενώ και οι ποσοστιαίες μεταβολές τους είναι σαφώς εντονότερες σε σχέση με αυτές των γυναικών.

Πίνακας 9: Τριμηνιαίες μεταβολές των πλήρως απασχολούμενων κατά φύλο σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ (σε χιλ.)				ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΑΝΔΡΩΝ (σε χιλ.)			
2008 - 2010	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1
European Union (27)	-1.575,4	-1.812,1	-1.534,8	-1.348,2	-4.350,2	-5.065,0	-4.882,7	-5.069,7
European Union (25 countries)	-1.342,0	-1.590,2	-1.343,7	-1.120,8	-3.999,5	-4.778,6	-4.606,4	-4.786,0
Euro area (17 countries)	-871,6	-1.142,0	-936,5	-766,3	-3.276,4	-3.892,9	-3.470,0	-3.328,5
Euro area (15 countries)	-785,3	-1.044,5	-842,6	-695,4	-3.140,7	-3.736,7	-3.307,7	-3.154,0
Euro area (12 countries)	-763,1	-1.014,9	-825,3	-684,4	-3.105,2	-3.688,0	-3.283,4	-3.137,7
Belgium	34,0	-11,1	-20,1	-6,6	-33,6	-7,6	-39,9	-36,7
Germany	-34,3	-56,5	77,7	33,7	-298,0	-478,4	-55,5	-66,1
Ireland	-60,8	-74,7	-53,8	-63,4	-195,5	-213,8	-216,2	-246,5
Greece	**-55,1**	**-34,0**	**-24,8**	**0,2**	**-220,0**	**-183,1**	**-162,8**	**-108,2**
Spain	-244,1	-401,9	-398,6	-286,2	-1.200,0	-1.445,8	-1.599,1	-1.723,7
France	-82,8	-81,0	-104,0	-65,0	-304,0	-316,9	-262,6	-256,5
Italy	-179,2	-189,9	-129,3	-234,3	-449,2	-573,8	-452,3	-282,8
Portugal	-34,9	-20,3	-18,3	9,9	-160,3	-152,5	-174,4	-160,0

Πηγή: Eurostat
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 10: Τριμηνιαίες ποσοστιαίες μεταβολές των πλήρως απασχολούμενων κατά φύλο σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ				ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΑΝΔΡΩΝ			
2008 - 2010	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1
European Union (27)	-2,3	-2,6	-2,2	-2,0	-3,9	-4,4	-4,3	-4,5
European Union (25 countries)	-2,1	-2,5	-2,1	-1,8	-3,8	-4,5	-4,3	-4,5
Euro area (17 countries)	-2,1	-2,7	-2,2	-1,8	-4,4	-5,2	-4,7	-4,5
Euro area (15 countries)	-1,9	-2,5	-2,1	-1,7	-4,3	-5,1	-4,5	-4,4
Euro area (12 countries)	-1,9	-2,5	-2,1	-1,7	-4,3	-5,1	-4,6	-4,4
Belgium	2,9	-0,9	-1,7	-0,6	-1,5	-0,3	-1,8	-1,6
Germany	-0,3	-0,6	0,8	0,4	-1,5	-2,5	-0,3	-0,4
Ireland	-10,0	-11,8	-8,6	-10,2	-18,6	-19,6	-19,7	-22,0
Greece	**-3,4**	**-2,1**	**-1,5**	**0,0**	**-8,2**	**-6,7**	**-6,0**	**-4,0**
Spain	-3,7	-6,0	-6,0	-4,4	-11,1	-12,8	-14,1	-15,1
France	-1,0	-0,9	-1,2	-0,8	-2,4	-2,4	-2,0	-2,0
Italy	-2,7	-2,8	-1,9	-3,5	-3,4	-4,3	-3,4	-2,1
Portugal	-1,8	-1,0	-0,9	0,5	-6,2	-5,9	-6,7	-6,2

Πηγή: Eurostat
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Παράρτημα Πίνακας 1: Η απασχόληση ανά φύλο το 2010

ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ ΦΥΛΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ				ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ			
ΣΥΝΟΛΟ	**2010 Q4**	**2010 Q3**	**2010 Q2**	**2010 Q1**	**2010 Q4**	**2010 Q3**	**2010 Q2**	**2010 Q1**
European Union (27 countries)	216.933,6	217.902,7	216.761,8	214.198,9	41.779,0	41.467,7	41.944,9	41.202,5
European Union (25 countries)	204.857,4	205.315,9	204.201,6	202.253,2	40.756,8	40.299,4	40.740,9	40.256,1
Euro area (17 countries)	141.373,8	141.537,5	141.156,2	140.094,4	28.962,1	28.565,1	28.996,9	28.646,1
Euro area (15 countries)	138.441,5	138.624,3	138.284,9	137.257,8	28.805,2	28.408,1	28.835,6	28.505,0
Euro area (12 countries)	136.928,4	137.105,1	136.763,5	135.748,8	28.640,9	28.240,7	28.668,8	28.339,4
Belgium	4.554,1	4.488,0	4.442,8	4.470,0	1.114,9	1.034,5	1.086,6	1.081,8
Germany	39.102,5	38.901,5	38.602,4	38.345,0	10.143,4	10.180,8	10.193,4	10.057,8
Ireland	1.823,1	1.851,5	1.859,1	1.841,0	423,0	414,7	410,2	405,8
Greece	**4.299,0**	**4.402,9**	**4.427,0**	**4.425,6**	**281,0**	**280,1**	**282,1**	**283,2**
Spain	18.408,2	18.546,8	18.476,9	18.394,2	2.474,5	2.371,9	2.498,6	2.451,7
France	25.685,4	25.907,3	25.801,0	25.549,5	4.568,0	4.529,3	4.599,4	4.593,5
Italy	22.935,3	22.788,9	23.006,7	22.758,4	3.523,3	3.351,6	3.466,9	3.404,8
Portugal	4.948,8	4.963,6	4.991,6	5.008,7	570,6	558,1	586,8	595,3

ΑΝΔΡΕΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ				ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ			
ΣΥΝΟΛΟ	**2010 Q4**	**2010 Q3**	**2010 Q2**	**2010 Q1**	**2010 Q4**	**2010 Q3**	**2010 Q2**	**2010 Q1**
European Union (27 countries)	118.590,9	119.276,1	118.359,8	116.795,6	10.445,4	10.406,8	10.355,7	9.987,0
European Union (25 countries)	111.989,3	112.421,9	111.503,5	110.228,7	9.891,8	9.802,8	9.733,2	9.464,5
Euro area (17 countries)	77.667,3	77.977,7	77.616,8	76.964,6	6.597,7	6.542,2	6.486,4	6.306,7
Euro area (15 countries)	76.075,7	76.398,2	76.069,9	75.444,0	6.542,7	6.484,6	6.429,0	6.256,6
Euro area (12 countries)	75.234,0	75.550,7	75.226,6	74.606,2	6.476,9	6.417,6	6.364,6	6.194,0
Belgium	2.480,1	2.463,3	2.452,5	2.435,2	234,0	203,4	226,9	221,3
Germany	21.078,5	21.039,6	20.808,7	20.639,9	2.028,8	2.094,2	2.007,7	1.950,4
Ireland	973,0	994,5	996,1	985,2	120,0	117,6	115,7	110,9
Greece	**2.570,7**	**2.631,9**	**2.644,6**	**2.660,1**	**105,8**	**100,1**	**93,9**	**93,0**
Spain	10.209,7	10.376,2	10.333,9	10.239,9	564,3	544,2	567,9	533,5
France	13.544,8	13.610,4	13.527,8	13.377,5	953,7	916,2	879,0	873,2
Italy	13.615,0	13.610,0	13.695,9	13.615,1	778,8	749,7	774,7	711,1
Portugal	2.637,9	2.644,3	2.639,9	2.656,1	214,4	209,6	214,9	225,4

ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ				ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ			
ΣΥΝΟΛΟ	**2010 Q4**	**2010 Q3**	**2010 Q2**	**2010 Q1**	**2010 Q4**	**2010 Q3**	**2010 Q2**	**2010 Q1**
European Union (27 countries)	98.342,6	98.626,7	98.402,0	97.403,3	31.333,6	31.060,8	31.589,2	31.215,5
European Union (25 countries)	92.868,1	92.894,0	92.698,1	92.024,6	30.865,0	30.496,7	31.007,7	30.791,6
Euro area (17 countries)	63.706,4	63.559,8	63.539,4	63.129,9	22.364,4	22.022,8	22.510,6	22.339,4
Euro area (15 countries)	62.365,8	62.226,1	62.214,9	61.813,8	22.262,5	21.923,5	22.406,7	22.248,4
Euro area (12 countries)	61.694,4	61.554,4	61.536,9	61.142,6	22.164,0	21.823,1	22.304,2	22.145,3
Belgium	2.074,0	2.024,7	1.990,2	2.034,8	880,9	831,1	859,7	860,5
Germany	18.024,0	17.861,9	17.793,7	17.705,2	8.114,6	8.086,7	8.185,7	8.107,4
Ireland	850,2	857,0	863,0	855,8	303,0	297,1	294,6	294,9
Greece	**1.728,4**	**1.771,0**	**1.782,3**	**1.765,6**	**175,2**	**180,0**	**188,3**	**190,2**
Spain	8.198,5	8.170,6	8.142,9	8.154,2	1.910,2	1.827,7	1.930,7	1.918,2
France	12.140,6	12.296,9	12.273,2	12.172,0	3.614,3	3.613,1	3.720,5	3.720,3
Italy	9.320,3	9.178,9	9.310,8	9.143,3	2.744,5	2.601,9	2.692,2	2.693,7
Portugal	2.310,8	2.319,3	2.351,7	2.352,6	356,2	348,5	371,9	369,9

Πηγή: Eurostat

Αντί επιλόγου

Στην κατεύθυνση για την αποτροπή του κραχ ανεργίας είναι αναγκαίο να αντικατασταθεί ριζικά το ευρωπαϊκό και ελληνικό πρότυπο ανάπτυξης της ευελιξίας της εργασίας (μικρο-επίπεδο), της ενίσχυσης της προσφοράς (μακρο-επίπεδο) και της ιδιωτικοποίησης και κεφαλαιοποίησης του κοινωνικού κράτους (κοινωνικό επίπεδο), από το νέο αναπτυξιακό πρότυπο της ρύθμισης της εργασίας (μικρο-επίπεδο), της ενίσχυσης της καινοτομικής και παραγωγικής ανάπτυξης (μακρο-επίπεδο) και της ενδυνάμωσης της αναδιανομής του εισοδήματος και της αναδιανεμητικότητας του κοινωνικού κράτους (κοινωνικό επίπεδο).

Στο πλαίσιο αυτό του νέου αναπτυξιακού προτύπου, η προτεραιότητα της οικονομικής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησης απαιτείται να επικεντρωθεί στην δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, με την αύξηση των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων και όχι με την διαχείριση της ανεργίας και την διευθέτηση των ανισορροπιών της αγοράς εργασίας. Ιδιαίτερα σήμερα που από το πρώτο τρίμηνο του 2008 μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2011 η ανεργία αυξήθηκε κατά 95% η προαναφερόμενη αναπτυξιακή επιλογή καθίσταται επιβεβλημένη.

Το αναπτυξιακό πρόβλημα της ελληνικής και ευρωπαϊκής οικονομίας δεν εξαντλείται στα έσοδα, τις δαπάνες, το δημόσιο έλλειμμα και το δημόσιο χρέος. Είναι πολύ βαθύτερο και σοβαρότερο και σχετίζεται, κυρίως, όχι με τον εμπειρικό και πρακτικό χαρακτήρα επίλυσής του, αλλά με την οπτική που αξιολογείται το οικονομικό και κοινωνικό πρόβλημα στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αν το πρόβλημα αξιολογείται με όρους αναδιανεμητικούς, ως αναπτυξιακό και κοινωνικό, με την έννοια της κατάρρευσης του αναπτυξιακού μοντέλου, στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, τότε απαιτείται η ένταξη της απασχόλησης στο μακροοικονομικό πεδίο και σύνδεση της με την ανάπτυξη και την καινοτομική -παραγωγική ανασυγκρότηση, με σεβασμό στην εργασιακή και ασφαλιστική νομιμότητα.

Κατά συνέπεια, η πρόκληση κατά την τρέχουσα δεκαετία 2010-2020, στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, που διαπερνά την σχέση ανάπτυξη - απασχόληση, αναφέρεται στην διαρκή ένταξη των νέων και όχι μόνο με πλήρη απασχόληση στην αγορά εργασίας, προκειμένου η αύξηση της παραγωγής και του πλούτου, να συντελείται με αύξηση της απασχόλησης, μείωσης της ανεργίας και περιορισμό των εισοδηματικών και κοινωνικών ανισοτήτων.

12ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΥΝΔΙΚΑΤΩΝ (ΣΕΣ)

(16-19 ΜΑΙΟΥ 2011 - ΑΘΗΝΑ)

ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ ΑΘΗΝΩΝ

Ένα κεντρικό ζήτημα που απασχολεί σήμερα τα Ευρωπαϊκά συνδικάτα είναι το ότι οι χρηματοπιστωτικές κρίσεις που πλήττουν την Ελλάδα, την Ιρλανδία και την Πορτογαλία καθώς και η γενικότερη πολιτική διακυβέρνησης της λιτότητας σε άλλα κράτη μέλη, ασκούν καθοδική πίεση σε αμοιβές, συντάξεις και στο βιοτικό επίπεδο.

Η ΣΕΣ εκφράζει τη βαθιά της ανησυχία για τις μέχρι τώρα αρνητικές συνέπειες των πακέτων διάσωσης που επεξεργάστηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για τις οικονομίες που αντιμετωπίζουν προβλήματα. Τα μέτρα λιτότητας που έχουν επιβληθεί, για παράδειγμα στην Ελλάδα και την Ιρλανδία, επιδείνωσαν την κατάσταση και οι χώρες αυτές αντιμετωπίζουν τώρα μια μακριά περίοδο βαθιάς ύφεσης, αύξησης του βάρους των χρεών και της ανεργίας.

Η ΣΕΣ ζητά επειγόντως μια σημαντική αλλαγή στην προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την παροχή μεγαλύτερης βοήθειας στις χώρες που αντιμετωπίζουν προβλήματα.

Το νέο Σύμφωνο για το Ευρώ (που εφαρμόζεται στην Ευρωζώνη και σε 6 ακόμα οικονομίες) έχει σημαντικές επιπτώσεις ιδιαίτερα στους μισθούς αφού εμπεριέχει συστάσεις στα Κράτη Μέλη που αφορούν:

- συγκρίσεις του μοναδιαίου κόστους εργασίας,
- εχθρική στάση απέναντι στη μισθολογική αναπροσαρμογή και γενικότερα στις κεντρικές διαπραγματεύσεις,
- σύνδεση μισθού και παραγωγικότητας χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο πληθωρισμός ή η συγκρισιμότητα,
- καθοδική πίεση στους μισθούς του δημόσιου τομέα και, σε ορισμένες περιπτώσεις, στους κατώτατους μισθούς,
- καθοδική πίεση στα συνταξιοδοτικά δικαιώματα,
- προώθηση αυστηρών συνταγματικών ελέγχων στο δημόσιο χρέος.

Η ΣΕΣ επιβεβαιώνει ότι η προσέγ-

γιση αυτή είναι τελείως απαράδεκτη για τα Ευρωπαϊκά συνδικάτα και επιμένει να γίνουν σεβαστές οι πέντε παρακάτω αρχές:

- οι μισθοί δεν είναι εχθρός αλλά η κινητήρια δύναμη της οικονομίας αφού τονώνουν την ανάπτυξη και την απασχόληση,
- η αυτονομία των κοινωνικών εταίρων στη διαδικασία συλλογικών και μισθολογικών διαπραγματεύσεων πρέπει να γίνεται σεβαστή,
- βελτίωση της αγοραστικής δύναμης των εργαζόμενων με τις μισθολογικές αυξήσεις να ακολουθούν τον πληθωρισμό και την παραγωγικότητα στο πλαίσιο του γενικότερου στόχου της δίκαιης κατανομής πλούτου,
- η τάση προς τη μισθολογική ανισότητα πρέπει να αναστραφεί,
- πρέπει να εντατικοποιηθεί ο αγώνας κατά του μισθολογικού και φορολογικού ντάμπινγκ και να εφαρμοστεί η αρχή της ίσης αμοιβής για εργασία ίσης αξίας,
- οι συντάξεις πρέπει να προστατεύονται και να διασφαλίζουν συνθήκες αξιοπρεπούς διαβίωσης, και
- οι κανόνες που διέπουν το δημόσιο χρέος πρέπει να προσαρμόζονται στην οικονομική πραγματικότητα και τις εξαιρετικές περιστάσεις και να μην προκαλούν ύφεση μέσω των μέτρων λιτότητας.

Σε αυτό το πλαίσιο είμαστε αποφασισμένοι:

- να καταπολεμήσουμε την αυξανόμενη δύναμη των ακροδεξιών και των εθνικιστών συμμάχων τους, να στηρίξουμε μια κοινωνική Ευρώπη και να αναλάβουμε δράση γι΄ αυτόν τον σκοπό στις επόμενες Ευρωπαϊκές εκλογές του Κοινοβουλίου,
- να καταπολεμήσουμε την ανεργία, τις αυξανόμενες ανισότητες, τις επισφαλείς μορφές απασχόλησης και τη διακυβέρνηση της λιτότητας,
- να κινητοποιηθούμε υπέρ της ανάπτυξης και της αειφορίας,
- να εργαστούμε για την ενίσχυση των συνδικαλιστικών δυνάμεων και αύξησης του αριθμού των μελών,
- να επεξεργαστούμε μια κοινή απάντηση απέναντι στην αυξανόμενη ολοκλήρωση της Ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας.

Τα παραπάνω θα αποτελέσουν τον πυρήνα της δουλειάς της ΣΕΣ για την περίοδο 2011-2014. Επιπλέον, η ΣΕΣ θα:

- αγωνιστεί για μια Ευρωπαϊκή Νέα Συμφωνία (New Deal) για τους εργαζόμενους, **ενάντια** στη διακυβέρνηση της λιτότητας, τις περικοπές μισθών και δημόσιων υπηρεσιών, **υπέρ** μιας θετικής Ευρωπαϊκής **οικονομικής διακυβέρνησης** συμπεριλαμβανόμενων των φόρων επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, της εναρμόνισης της εταιρικής φορολογικής βάσης και των κινήσεων προς την έκδοση Ευρωομολόγων,
- απαιτήσει να δοθεί προτεραιότητα στα θεμελιώδη δικαιώματα έναντι των οικονομικών ελευθεριών και κατά συνέπεια θα απαιτήσει ένα **Πρωτόκολλο Κοινωνικής Προόδου** στις Ευρωπαϊκές Συνθήκες, μία αναθεωρημένη **Οδηγία για**

τους εργαζομένους σε απόσπαση, και ένα Κανονισμό **"Monti II"** (π.χ. κοινωνική ρήτρα),

- τοποθετήσει την **απασχόληση** στην κορυφή της Ευρωπαϊκής ατζέντας και στην καρδιά της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Διακυβέρνησης. Επίσης, θα την ενσωματώσει στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Διάλογο και στην αξιολόγηση της Στρατηγικής 2020 και της Πράξης για την Ενιαία Αγορά,
- απαιτήσει μια συντονισμένη επίθεση στην **ανεργία των νέων με εγγυήσεις** για την εκπαίδευση, την κατάρτιση και τις θέσεις εργασίας,
- θέσει ως προτεραιότητα τη **βελτίωση των εργασιακών συνθηκών** όλων των Ευρωπαίων εργαζομένων, τον αγώνα κατά της αδήλωτης εργασίας και του **κοινωνικού και μισθολογικού ντάμπινγκ**, ιδιαίτερα στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου,

- αναπτύξει από **κοινού πρωτοβουλίες** με τις Ευρωπαϊκές Ενώσεις των εργοδοτών για τις “πράσινες” θέσεις εργασίας, την ανάπτυξη και τις επενδύσεις, τη βιώσιμη πολιτική για τις βιομηχανίες, την προώθηση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης,

- αναλάβει δράση για την προστασία όλων των εργαζόμενων, με οιαδήποτε μορφή εργασίας, μέσα από συλλογικές συμβάσεις και/ ή νομοθεσία,

- απαιτήσει την **αποτελεσματική και αυστηρή ρύθμιση των χρηματαγορών και των οίκων αξιολόγησης**, να μπει ένα τέλος στους φορολογικούς παραδείσους και τέλος θα ζητήσει τη φορολόγηση των χρηματοοικονομικών συναλλαγών και να μπει ένα τέλος στις υπέρογκες αμοιβές και τα μπόνους των διευθυντικών στελεχών,

- απαιτήσει τη θέσπιση νέων συστημάτων **εταιρικής διακυβέρνησης** ώστε να προωθηθεί η βιωσιμότητα, οι μακροπρόθεσμες πολιτικές και τα ίσα επίπεδα αμοιβών για όλους- ένα σύστημα στο οποίο τα Ευρωπαϊκά Συμβούλια Εργαζομένων, τα Συνδικάτα και η ενημέρωση των εργαζομένων, η διαβούλευση και το δικαίωμα στη συμμετοχή πρέπει να έχουν θεμελιώδη ρόλο,

- συμβάλει ενεργά στη διαχείριση **της ομαλής μετάβασης σε μία οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα,** και μέσω κοινωνικού διαλόγου, στη στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας στις νέες τεχνολογίες και την ενεργειακή αποδοτικότητα,

- ενισχύσει τις **δημόσιες υπηρεσίες** και θα αγωνιστεί ενάντια στη διάλυσή τους εξαιτίας των περικοπών λιτότητας και των γενικευμένων ιδιωτικοποιήσεων,

- αγωνιστεί ενάντια **σε κάθε μορφή διακρίσεων** που βασίζεται στο φύλο, την εθνικότητα, το θρήσκευμα, την ηλικία, τις ειδικές ανάγκες και το σεξουαλικό προσανατολισμό και για το κλείσιμο του χάσματος των φύλων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ως σύνολο πρέπει να ηγηθεί των προσπαθειών ανεύρεσης λύσεων σχετικά με τις εξωτερικές μεταναστευτικές ροές στη βάση της δέσμευσής μας υπέρ της ισότητας, της ελευθερίας, δημοκρατίας και των κανόνων δικαίου που κατοχυρώνονται από τις Συνθήκες,

- προστατεύσει τους **μετανάστες** εργαζομένους προωθώντας την αμοιβαία αναγνώριση της συμμετοχή τους στα συνδικάτα, και θα ζητήσει το σεβασμό της αρχής της ίσης αμοιβή για εργασία ίσης αξίας, με βάση την αρχή που ισχύει στο κράτος υποδοχής,

- βελτιώσει τα επίπεδα **υγείας και ασφάλειας** με την εκστρατεία για τη ρύθμιση του χρόνου εργασίας, που προστατεύει την υγεία και βάζει τέλος στις εξαιρέσεις, που παρακολουθεί τις συμφωνίες για το εργασιακό άγχος, τη βία και την παρενόχληση στους χώρους εργασίας, θέτει ως προτεραιότητα τις μυο- σκελετικές διαταραχές, προστατεύει τα προσωπικά δεδομένα, εφαρμόζει πλήρως τη νομοθεσία για τα χημικά (REACH), ενισχύει την κατάρτιση και αφιερώνει μία ημέρα ετησίως στον εορτασμό και την προώθηση των εκπροσώπων της υγείας και της ασφάλειας,

- βοηθήσει στη **διεύρυνση της Ε.Ε** με την

από κοινού συνεργασία με συνδικάτα στην Τουρκία και τα Δυτικά Βαλκάνια,

- συνδράμει στη **δίκαιη και βιώσιμη παγκοσμιοποίηση** συμπεριλαμβάνοντας συμφωνίες συνεργασίας στην Ε.Ε (αλλά όχι απαραίτητα όλες τις διμερείς εμπορικές συμφωνίες, όπως αυτή με την Κολομβία) και δουλεύοντας στενά με τη Διεθνή Συνομοσπονδία των Συνδικάτων (ITUC) και τη Συμβουλευτική Επιτροπή των Συνδικάτων στον ΟΟΣΑ (TUAC),
- προωθήσει το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Μοντέλο, ως ένα θετικό και βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης παγκοσμίως** και θα προωθήσει μαζί με την ITUC, τα συνδικαλιστικά δικαιώματα σε όλο τον κόσμο,
- υποστηρίξει το **Πανευρωπαϊκό Περιφερειακό Συμβούλιο (PERC)** και άλλες δραστηριότητες που λαμβάνονται σε περιφερειακό επίπεδο στην Ευρώπη, καθώς και τα Συνδικάτα και τον κοινωνικό διάλογο στην περιοχή της Μεσογείου (Euromed). Θα προωθήσει τις σχέσεις με τα Συνδικάτα στην Αφρική, τη Βόρειο και τη Λατινική Αμερική, και την Ασία,
- απαιτήσει τη θέσπιση **του δικαιώματος στην απεργία σε διεθνικά ζητήματα** και θα πιέσει για τη δημιουργία ειδικού **Εργατοδικείου** στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΚ),
- μεγιστοποιήσει τη χρήση των διαθέσιμων στη ΣΕΣ **μέσων**, για τη βελτίωση της επιρροής της ατζέντας των Συνδικάτων σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, με καμπάνιες και κινητοποιήσεις, με παρουσία στα Ευρωπαϊκά Όργανα, τις ενώσεις των εργοδοτών και στον κοινωνικό διάλογο, με συμμαχίες στην κοινωνία των πολιτών, με την Τριμερή Σύνοδο Κορυφής και τις εξωτερικές σχέσεις της Ε.Ε.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΔΟΕ), ΓΕΝΕΥΗ

Με την έκδοση συμπερασμάτων για την Ελλάδα, ολοκληρώθηκε στην 100η Διεθνή Διάσκεψη Εργασίας η πρώτη διαδικασία ακρόασης της καταγγελίας της ΓΣΕΕ για τα άδικα και μονομερή νομοθετικά μέτρα της κυβέρνησης σε βάρος του κόσμου της εργασίας, που επιβλήθηκαν από τον Ιανουάριο του 2010 σε εκτέλεση των δεσμευτικών όρων των αλλεπάλληλων Μνημονίων.

Στο πλαίσιο του διεθνούς αγώνα της ΓΣΕΕ κατά των μέτρων, μετά την επίτευξη του πρώτου στόχου που ήταν η ένταξη της Ελλάδας στην παγκόσμια λίστα των 25 χωρών που εξετάζονται για την παραβίαση θεμελιωδών Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας (ΔΣΕ), ακολούθησε η εξέταση της καταγγελίας και η έκδοση συμπερασμάτων για την πολιτική της ελληνικής Κυβέρνησης.

Τα καίρια σημεία στα οποία επικεντρώθηκε η καταγγελία της ΓΣΕΕ για την παραβίαση σειράς Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας και κυρίως της ΔΣΕ αρ.98 (δικαίωμα συνδικαλιστικής οργάνωσης και συλλογικών διαπραγματεύσεων) είναι:

- τα συγκεκριμένα νομοθετικά μέτρα, με τα οποία παρεμβαίνει το κράτος στη συλλογική αυτονομία και τις ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις, περιορίζει τη δεσμευτική ισχύ και το περιεχόμενο των ΣΣΕ, αποδομεί τις εργασιακές σχέσεις και τα κοινωνικά κεκτημένα, πλήττοντας καίρια εργασιακά δικαιώματα που έχουν κατακτηθεί με αγώνες και το εισόδημα των εργαζομένων,
- η ποιοτική και ποσοτική επιδείνωση της αγοράς εργασίας στον ένα χρόνο εφαρμογής των μέτρων, η οποία αποδυναμώνει δραστικά τα συνδικάτα και τους εργαζόμενους,
- ο διαρκής και άνισος χαρακτήρας των αδικαιολόγητων μέτρων που όχι μόνο αντιβαίνει στις αρχές της ΔΟΕ, αλλά καθιστά μισθούς και δικαιώματα βασικό μοχλό δημοσιονομικής προσαρμογής, χωρίς πλέγμα κοινωνικής προστασίας και σε συνθήκες εκφυλισμού του κοινωνικού διαλόγου.

Η Επιτροπή για τον έλεγχο της Εφαρμογής των Διεθνών Συμβάσεων παρά την προσπάθεια της κυβερνητικής και της εργοδοτικής ομάδας για αναβολή της συζήτησης και τη μη έκδοση συμπερασμάτων, μετά από εκτενή συζήτηση και εκτίμηση των στοιχείων που παρέθεσε η ΓΣΕΕ, υιοθέτησε ομόφωνα τα ακόλουθα συμπεράσματα:

1. **Οι συνέπειες των μεταρρυθμίσεων είναι ευρύτερες και υπερβαίνουν το προς εξέταση θέμα.**

2. **Η ελληνική Κυβέρνηση, κατά την άσκηση της πολιτικής της, πρέπει να σέβεται τη θεμελιώδη αρχή ότι οι περιορισμοί στη συλλογική αυτονομία και τις ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις, στο πλαίσιο μιας πολιτικής σταθεροποίησης, μπορούν να επιβληθούν μόνο ως κατ' εξαίρεση μέτρο, να είναι περιορισμένης διάρκειας και να συνοδεύονται από κατάλληλες και επαρκείς εγγυήσεις για την προστασία των όρων διαβίωσης των εργαζομένων. Για όλα αυτά ζητά από την ελληνική Κυβέρνηση πλήρη ενημέρωση.**

3. **Η ελληνική Κυβέρνηση πρέπει να προχωρήσει άμεσα σε πλήρη και ειλικρινή διάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους, ώστε να αναθεωρήσει τα περιοριστικά μέτρα που έχει ήδη λάβει, αλλά και αυτά που πρόκειται να λάβει, επανεκτιμώντας τις επιπτώσεις τους σε βάρος των εργαζομένων.**

4. **Η ελληνική Κυβέρνηση πρέπει να παράσχει μέσα στο 2011 λεπτομερή ενημέρωση στην Επιτροπή Εμπειρογνωμόνων για την Εφαρμογή των Διεθνών Συμβάσεων και Συστάσεων πάνω στα θέματα που έχει υποβάλει και κατήγγειλε η ΓΣΕΕ ήδη από τον Ιούλιο του 2010, καθώς και πάνω στις επιπτώσεις των περιοριστικών μέτρων στην εφαρμογή της ΔΣΕ αρ. 98.**

5. **Η ελληνική Κυβέρνηση πρέπει να παράσχει τα στοιχεία που θα της ζητηθούν από την ειδική ανώτατη αποστολή που θα αποστείλει η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας στην Ελλάδα, η οποία θα έχει συναντήσεις και με αξιωματούχους του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.**

Ο αγώνας της ΓΣΕΕ και στο διεθνές επίπεδο θα συνεχισθεί και θα ενταθεί με στόχο την ανάκληση όλων των άδικων μέτρων που υποβαθμίζουν το επίπεδο προστασίας των εργαζομένων και των δικαιωμάτων τους.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΙΝΕ/ΓΣΕΕ

14 Μαΐου 2011

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ συμμετείχε (Αποστόλης Καψάλης) σε ημερίδα που διοργάνωσε το Ινστιτούτο Νίκος Πουλαντζάς με θέμα, «*Πρακτικές αλληλεγγύης και κοινωνική οικονομία*». Θέμα της εισήγησης του ήταν: «*Κοινωνική οικονομία και εργασιακές σχέσεις*».

14 Μαΐου 2011

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ συμμετείχε (Γ. Κουζής) σε Διεθνή συνάντηση των ευρωπαϊκών συνδικαλιστικών ινστιτούτων TURI με θέμα εισήγησης: *«Οι επιπτώσεις της κρίσης στο πεδίο των συλλογικών συμβάσεων».*

20 Μαΐου 2011

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ συμμετείχε (Γ. Κουζής) στο στρογγυλό τραπέζι του 5ου ιστορικού συνεδρίου που διοργάνωσε το περιοδικό Ιστορείν με αντικείμενο την «ιστορία της εργασίας»

21 Μαΐου 2011

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ συμμετείχε (Αποστόλης Καψάλης) σε ημερίδα που συνδιοργάνωσαν η Εναλλακτική Παρέμβαση Δικηγόρων και η Ευρωπαϊκή Ένωση Νομικών για την Δημοκρατία και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα με θέμα, *«Ευρωπαϊκή κρίση χρέους και δίκαιο»*. Θέμα της εισήγησης του ήταν: *«Οι αλλαγές στο συλλογικό εργατικό δίκαιο»*.

28 Μαΐου 2011

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ συμμετείχε (Αποστόλης Καψάλης) σε επιστημονικό συνέδριο που διοργάνωσαν Ελληνική Εταιρεία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.) και ο εκπαιδευτικός Όμιλος ΑΚΜΗ με θέμα: «*Ο επαγγελματικός προσανατολισμός στην εποχή της οικονομικής και εργασιακής κρίσης*». Θέμα της εισήγησης του ήταν: «*Νέες μορφές εργασίας και επαγγελματικές επιλογές*».

3 Ιουνίου 2011

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ συμμετείχε (Σ. Ρομπόλης) σε ημερίδα που διοργάνωσε το Εργατικό Κέντρο Χίου με θέμα *«Οικονομική κρίση, προοπτικές απασχόλησης και ανεργίας και το νέο ασφαλιστικό τοπίο»*.

9 Ιουνίου 2011

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ συμμετείχε (Σ. Ρομπόλης) σε ημερίδα που διοργάνωσε ο Δήμος Ελληνικού - Αργυρούπολης με θέμα: *«Ανάπτυξη και αναδιανομή εισοδήματος για την έξοδο από την οικονομική κρίση»*.

24 Ιουνίου 2011

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ συμμετείχε (Σ. Ρομπόλης) σε ημερίδα που διοργάνωσε το Εργατικό Κέντρο Πάτρας με θέμα: *«Ανάπτυξη και αναδιανομή εισοδήματος για την έξοδο από την οικονομική κρίση»*.

25 Ιουνίου 2011

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ συμμετείχε (Σ. Ρομπόλης) σε ημερίδα που διοργάνωσε το Εργατικό Κέντρο Ναυπάκτου με θέμα: *«Ανάπτυξη και αναδιανομή εισοδήματος για την έξοδο από την οικονομική κρίση»*.

